

Leti, leti ... Polona

Lepa, nasmejana, duhovita, pametna in ves čas iščoča, tako niza moj spomin, ki začinja svojo sled na prelomu sedemdesetih v osemdeseta, ko se je Polona Sepe odzvala vabilu Petra Zobca in Živojina Pavloviča in se skupaj s svojim AGRFT sošolcem Bogdanom Mrovljetom podala na viharno srečanje z velikim filmom in velikim režiserjem, hkrati pa vsaj posredno tudi z nič manjšim avtorjem literarne predloge Vitomilom Zupanom.

Svetovljansko disidentska ekipa je tisto zimo 79/80 snemala čisto filmsko predrznost. V tisti ekipi ni bilo vprašanje, ali je nekaj mogoče ali ni, vprašanje je bilo le, ali je to lahko do jutri zjutraj. Samo Polona in Bogdan sta bila dovolj nora, da sta sprejela nemogoče naloge, da je bilo naslednje jutro na snemanju sto ostrizenih in historično dosledno oblečenih statistov, ki so znali korakati, zapeti pesem ali streljati, predvsem pa sta jih uspela pregovoriti, da so za nekaj dni postali pravi filmski vojaki, ki so vedeli, za kaj se tam borimo. Po tem filmu smo se pogosto spraševali, kako smo to preživeli? Še med snemanjem – film je preroško spremenil ime iz izvirnega in delovnega *Menueta za kitaro* v končni *Nasvidenje v naslednji vojni* – sva se s Polono z vlakom peljala iz Seville v Cordobo. Drugo je pozabljeno, spomnim se le, da naju je na tej poti družilo vprašanje fatalnega videza: Kaj ti film da in kaj ti vzame? Bila sva neizkušena filmska mladiča, pa vendar nama je bilo jasno, da sva se zapletla v afero z nečim, kar ima še bolj negotov izid kot življenje. Težko je povedati kaj več kot Lorca: *Cordoba, daljna in sama* ...

Svet, popolnoma tak, kot je v resnici, Polone ni zanimal, zato me ni presenetilo, ko sem slišal, da bo posnela 'film o vili'. Ta vila ji ni prinesla sreče, izkazalo se je, da film lahko tudi požre svoje zaljubljenke. Čeprav prepozno, se moramo spomniti in si priznati: Polona je bila prva ženska, ki si je optala breme celovečernega filma, prva je trčila v predsodke, ki so ženskam blagohotno odmerjali manj pomembna dela v avtorskem zaodrju, režijsko vodenje pa naj bi ostalo domena 'močnih' moških avtorjev. Morda je Polona plačala najdražjo premiersko vstopnico v zgodovini slovenskega filma. Zato najbrž ni presenetljivo, da je kasneje iskala zelo svoje, zelo izvirne poti do filma, kot bi hotela posneti film, ki na videz sploh ne bi bil film, vsaj ne tak, ki bi rad vesoljni svet prepričal, da je vse, kar se je ujelo v filmske sličice, tudi zelo resnično, oh, saj je lahko tudi samo zabavno ali nagajivo, prismuknjeno ali skrivnostno. Vsak njen avtorski korak morda ni stopil na visoko karierno stopničko, imel pa je zavidanja vreden avtorski pogum in jasno smer: proč od resnobnosti, proč od prežvekovanja znanih in lahkotno ponovljivih vzorcev. Skratka: po težkem začetku nič lažje nadaljevanje. Žal je Polonina filmska kariera ves čas trpko mejila tudi na življenje filmske prekarke, ki je lovila ravnotežje med negotovostjo ustvarjalnih poletov in vsakdanjim kruhom. V tem ni bila osamljena in o tem smo premalo govorili.

Privlačile so jo zahtevne in posebne teme (*Kaj pa gospod Bach, Leti ... leti ... ženska*), ko je sprejela izziv televizijskega žanra, je nadaljevala (*Totalna razprodaja*) posnela v kleti Metalke in se pravočasno ponorčevala iz naše potrošniške patologije. Pred devetimi leti je končala televizijski film *Pisma iz Egipta* in potem smo čakali naslednjega.

Žal nas je Polona Sepe zapustila tako kot mnogi drugi slovenski filmski avtorji, odšla je skupaj s filmi, ki jih ni posnela. Morda se bodo vrnili kot sanje, Polona je verjela, da ima življenje tudi kakšno (še) neznano dimenzijo, saj se sicer najbrž ne bi ukvarjala s filmom.

Metod Pevec